

Motion till riksdagen 2022/23:1160

av Per-Arne Håkansson (S)

Ökad satsning på cybersäkerhet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka statens ansvar för cybersäkerheten och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utbilda fler experter och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Den ökande digitaliseringen av samhället innebär att antalet cyberangrepp ökar i antal. Angreppen från cyberkriminella blir allt vanligare samtidigt som vi kan se att angreppen även ökar från främmande stater. De cyberkriminella har ofta ekonomiska motiv för sina angrepp. Kostnaderna som dessa angrepp medför för de som utsätts är substantiella, både i form av eventuella lösensummor och förlorad/förstörd data samt tid då system ligger nere. Som exempel kan nämnas den IT-attack som Coop utsattes för 2021 då de fick hålla flera av sina butiker stängda under en längre tid på grund av problem med sina kassor. Avsikten kan också vara att tillskansa sig affärshemligheter eller spetsforskning för att öka sin konkurrenskraft och utveckling.

Det är främst främmande stater som har tillräckliga resurser för att ta fram avancerade virus som kan tränga in i andra länders IT-system som styr samhällsviktiga funktioner såsom livsmedelsförsörjning, elförsörjning och sjukvård. Detta kan leda till långvariga samhällsstörningar som påverkar vardagen negativt. Samhället riskerar att stanna upp och sluta fungera.

Säkerhetskraven kring telekomsektorn har på senare år skärpts och är av stor vikt att följa upp. Den digitala utvecklingen berör varje människa i vardagen. Tillit och säkerhet är avgörande. Försvarets radioanstalt (FRA), Försvarsmakten, Myndigheten för samhällsberedskap (MSM) och Säpo har fått i uppdrag att inrätta ett nationellt cybersäkerhetscenter. Det är av stor vikt att detta arbete prioriteras. Arbetet sker i nära samverkan med Post- och telestyrelsen, polisen och Försvarets materielverk. En fungerande telekomsektor är, inte minst i händelse av kris, av central betydelse för att

andra delar av samhället ska fungera. Samverkan mellan samhällets olika delar är avgörande.

Kunskapen om cybersäkerhet måste öka både hos den enskilda individen och genom att höja den specialiserade kompetensen. Behovet av kompetens inom cybersäkerhet är stort och en säkerhetsåtgärd som behöver prioriteras är att öka antalet cybersäkerhetsexperter. Enligt vissa uppskattningar saknas närmare 200 000 cybersäkerhetsexperter i Europa för att kunna bemöta cyberangrepp. För att möta behovet så har Kungliga Tekniska högskolan tillsammans med bl.a. Försvarmakten och MSB inrättat Cyber-campus vars syfte är att stärka och samla utbildning, forskning och kompetens. Samverkan med privata aktörer är en viktig del i arbetet. Fler experter behöver dock utbildas för att möta behovet.

Staten behöver ta ett större ansvar för att samordna och utveckla kunskapsstöd utifrån kommuner och regioners behov av stöd. Den gemensamma förmågan att förhindra IT-attacker samt att förebygga brister i samhällsviktiga IT-system måste förstärkas. Arbetet med att utveckla cybersäkerheten måste struktureras så att hela samhällets förmåga stärks så att Sverige har ett starkt skydd.

Per-Arne Håkansson (S)